



EESTI KONJUNKTUURIINSTITUUT
ESTONIAN INSTITUTE
OF ECONOMIC RESEARCH

Rävala 6, Tallinn 19080, Estonia tel. +372 646 6439, fax +372 667 8399, E-mail eki@ki.ee

Eesti piimaturg 2005. aasta I kvartalis

Tallinn
Juuni 2005

Töö on teostatud Eesti Põllumajandusministeeriumi tellimusel

Koostaja: Liina Ernits
tel. 646 6438

EKI teadusdirektor Marje Josing
19080 Tallinn Rävälä 6
Tel. +372 646 6439
Fax +372 667 8399
E-mail: eki@ki.ee
<http://www.ki.ee>

Copyright © Eesti Konjunkturiinstituut

Sisukord

Sissejuhatus	5
Piima tootmine	7
Piimatööstus	8
Hinnad	9
Väliskaubandus	14
Maailmaturg	19
Euroopa Liit.....	20
Kokkuvõte	23

Sissejuhatus

Töö eesmärgiks on anda ülevaade Eesti piimasektori arengust 2005. aasta I kvartalis ja arengutrendidest lähitulevikus seostatult Euroopa Liidu ja maailmaturu arengutega.

Töös analüüsitakse:

- piimatootmise, lehmade arvu ja produktiivsuse muutusi;
- piima tootmiskvootide täitumuse taset;
- piimatööstuste tootmismahude ja ekspordiks müügi arengut;
- hindade muutusi erinevates müügiahela osades (tootja- hulgi-, ekspordi-, jae-, EL ja maailmaturuhinnad);
- piimatoodete väliskaubandust riigiti ja tooteliigiti;
- piimatoodete müügiolukorda EL-s ja maailmaturul.

Töös on kasutatud ESA põllumajanduse, tööstuse ja väliskaubanduse statistika andmeid, PRIA piima tootmiskvootide täitmise aruandeid ja EKI vaatluste ja tarbijaküsitluste andmeid. Euroopa Liidu ja maailmaturu ülevaadete koostamisel on kasutatud: Euroopa Komisjoni raporteid ja memosid, Saksamaa ZMP, Hollandi LOT ja EL erinevate riikide hinnaraporteid.

Töö maht on 23 lehekülge.

Kokkuvõte

Tänavu esimese kvartaliga lõppes Eestis esimene Euroopa Liidu piimatootmise **kvoodi-aasta** (1.04.2004 – 31.03.2005). Piima tootiskvoodist (624 483 t) täideti PRIA esialgsetel andmetel 85% ehk turustati kokku 530,8 tuhat tonni piima. **Piima toodeti** Eestis 2005. aasta esimeses kvartalis 148,8 tuh tonni, mis on 1,9% enam kui aasta tagasi. Piimatööstuste poolt varutava toorpiima **kokkuostukogus** suurenes 6,1% ja piima kaubalisus suurenes 3,5%-punkti võrra 86,4%-le piima kogutoodangust eelmise aasta sama perioodi 82,9%-lt. Lehmade arv oli tänavu I kvartali lõpus 3,2% väiksem kui aasta tagasi, kuid produktiivsus oli 5% kõrgem.

Piimatööstuste **toodangu müük** suurenes eelmise aasta sama perioodiga võrreldes 1,2% ja ekspordiks müük 23,7%. Ekspordiks müügi osakaal kogumüügis tõusis 5,7%-punkti võrra 31,1% tasemele.

Väliskaubavahetuses suurenes ekspordikäive võrreldes 2004. aasta I kvartaliga $\frac{1}{4}$ võrra, kuid impordikäive vähenes ligi $\frac{2}{3}$ võrra ning selle tulemusel suurenes kaubavahetuse positiivne saldo kolm korda. Piimatoodete ekspordi- ja impordihinnad on võrreldes aastatagusega tõusnud ning väliskaubakäibe kasv on saavutatud nii hindade tõusu kui koguseliste mahtude suurenemise tulemusel. Ekspordikäibest $\frac{1}{3}$ moodustas pulbrite, $\frac{1}{3}$ juustu ja $\frac{1}{5}$ või väljavedu. Ekspordikäibest 78% moodustas eksport EL vanadesse ja 12% uutesse liikmesriikidesse ning 10% väljapoole EL-u. Impordikäibest moodustas $\frac{3}{4}$ juustuimport ning 64% impordikäibest tuli EL-10-st.

Piimatoodete **hinnad** olid tänavu I kvartalis nii sise- kui välisturul kõrgemad aastatagusest, kuid hinnad on II kvartalis hakanud kõikuma. Piima kokkuostuhind oli 2005. aasta esimeses kvartalis 3,5% kõrgem mullusest, tööstusest väljamüügihinnad olenevalt tootest 2,9%...13,8% ja ekspordihinnad 6,4%...19,2% kõrgemad aastatagusest tasemest.

Piimatoodete **maailmaturu** olukord püsis I kvartalis soodne, kuid osade maailmaturutoodete hinnakõikumised viitavad turuolukorra võimalikele muutustele. Prognooside kohaselt peaks aga maailmaturul püsima hinnad soodsad 2005. aasta sügiseni, mil piimatoodete pakkumine Okeaanias peaks taastuma põuaeelsele tasemele.